

Handläggare: Katarina Olsson
Region Ytterstad
Miljöstrategiska enheten
Tel: 508 263 65
katarina.olsson@gfk.stockholm.se

2004-05-11

Dnr:04-000-1926

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Redovisning av Gatu- och fastighetskontorets arbete i enlighet med FNs barnkonvention

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetsnämnden godkänner Gatu- och fastighetskontorets redovisning av pågående arbete med FNs barnkonvention.

Olle Zetterberg

Solveig Svedgård

Åsa Wigfeldt

SAMMANFATTNING

Gatu- och fastighetsnämnden anförde i ett beslut 2003 att ”Det är mycket angeläget att nämnden snarast konkretiserar arbetet med FN:s barnkonvention och snarast implementerar detta genom enhetsspecifika åtaganden i förvaltningen”. Med anledning av detta redovisar Gatu- och fastighetskontoret i detta utlåtande det omfattande arbete som pågår inom kontoret i enlighet med FNs barnkonvention.

Kontorets arbete sker främst inom Region Ytterstad och Innerstad, Avdelningen för strategisk trafikplanering, Parkeringsavdelningen samt inom Fastighetsförvaltningen. Arbetet berör planeringen av nya lekplatser och bostadsområden, trafiksäkerhet, trygg inom- och utomhusmiljö m m.

Arbetet är implementerat i den löpande verksamheten och i kontorets verksamhetsprogram 2004 finns ett antal enhetsspecifika åtaganden för arbetet med FNs barnkonvention. Kontoret planerar att formulera ytterligare åtaganden inför verksamhetsprogram 2005.

Bilaga 1: Förteckning över konventionens artiklar

Bilaga 2: Artikel 2, 3, 6, 12, 23, och 27 i sin helhet

Bilaga 3: Red. av några pågående projekt i arbetet med FNs barnkonvention

UTLÅTANDE

Bakgrund

Gatu- och fastighetsnämnden fattade den 30 september 2003 beslut avseende tertialrapport 2/2003 tertialbokslut per 2003-08-31. I sitt beslut anförde nämnden dessutom att ”Det är mycket angeläget att nämnden snarast konkretiserar arbetet med FN:s barnkonvention och snarast implementerar detta genom enhetsspecifika åtaganden i förvaltningen”.

Gatu- och fastighetskontoret redovisar i detta utlåtande det arbete som pågår inom kontoret i enlighet med FN:s barnkonvention.

FNs barnkonvention

FNs konvention om barnets rättigheter består av 54 artiklar. Konventionen utgår ifrån att barndomen har ett värde i sig och att barn är en utsatt grupp i samhället med särskilda behov av omvårdnad och skydd, som också innefattar ett rättsligt skydd. Konventionen bygger på fyra viktiga principer:

- ? att barnet har rätt till likvärdiga villkor
- ? att barnets bästa ska beaktas vid alla beslut
- ? att barnet har rätt till liv och utveckling
- ? att barnet har rätt att säga sin mening och få den respekterad

I bilaga 1 ges en förteckning över konventionens artiklar. Mer information om FN:s barnkonvention återfinns på www.bo.se

Stockholms stads handlingsprogram för barnkonventionen 2004 – 2008

Kommunfullmäktige i Stockholm antog 1997 ett handlingsprogram för arbetet med FN:s barnkonvention. I budget 2003 fick kommunstyrelsen i uppdrag att uppdatera och revidera handlingsprogrammet.

Ett reviderat handlingsprogram för 2004 –2008 kallat ”En god stad för barnet” är på remiss inom staden. Programmet skall ses som ett redskap för hur nämnder, bolag och styrelser skall fortsätta arbetet med att integrera intentionerna i barnkonventionen i det ordinarie arbetet. Följande mål är uppställda i det remitterade handlingsprogrammet:

Stockholms stad skall arbeta för

- ? att barnets bästa skall beaktas vid alla beslut som fattas (artikel 3)
- ? att barnet har rätt att komma till tals (artikel 12)
- ? att varje barn har samma rättighet och lika värde, ingen skall diskrimineras (artikel 2)
- ? att varje barn har rätt till liv och utveckling (artikel 6)

Förutom ovan nämnda artiklar är även artikel 23 och 27 speciellt relevanta för kontorets verksamhet. Artikel 23 handlar om handikappade barns rättigheter och berör kontorets arbete med tillgänglighet. Artikel 27 handlar om levnadsstandard som berör kontorets verksamhet vid planering av områden i olika projekt. I bilaga 2 redovisas artikel 2, 3, 6, 12, 23 och 27 i sin helhet.

Gatu- och fastighetskontorets enhetsspecifika åtaganden i verksamhetsprogram 2004

Gatu- och fastighetskontoret har sedan Kommunfullmäktiges beslut 2001 om ett integrerat ledningssystem (ILS) för stadens verksamheter arbetat flitigt med att formulera enhetsspecifika åtaganden utifrån kontorets verksamhet. Syftet är att tydliggöra de politiska målen och säkerställa att målen i alla led genomsyrar kontorets organisation.

Sedan verksamhetsprogram 2004 finns därför ett antal enhetsspecifika åtaganden för arbetet med FNs barnkonvention formulerade. Dessa åtaganden representerar dock inte hela kontorets verksamhet inom området. Därför avser kontorets berörda avdelningar att inför verksamhetsprogram 2005 formulera enhetsspecifika åtaganden i enlighet med FNs barnkonvention. De berörda avdelningarna är, Avdelningen för strategisk trafikplanering, Parkeringsavdelningen samt Fastighetsförvaltningens affärsområde Barnstugor. För Region Ytterstad och Region Innerstads verksamhet finns redan enhetsspecifika åtaganden formulerade.

Redovisning av Gatu- och fastighetskontorets arbete i enlighet med FNs barnkonvention och stadens handlingsprogram

Gatu- och fastighetskontorets arbete med anknytning till FNs barnkonvention drivs på Region Ytterstad och Region Innerstad, Avdelningen för Strategisk trafikplanering, Parkeringsavdelningen samt på Fastighetsförvaltningen.

På Region Ytterstad och Innerstad är det Markbyråernas och Park- och gatubyråernas verksamhet som tydligast berörs av arbetet med FNs barnkonvention. Inom Fastighetsförvaltningen är det affärsområdet Barnstugor som berörs.

Nedan följer en kort redovisning av Gatu- och fastighetskontorets arbete i enlighet med FNs barnkonvention samt med stadens handlingsprogram för konventionen. För en mer utförlig redovisning av arbetet, se bilaga 3.

Region Ytterstad och Region Innerstad

Regionerna deltar genom så väl Markbyråerna som Park- och gatubyråerna i planeringsarbetet för nya områden och är ansvariga för genomförandet av åtgärder som för den fysiska miljön.

Markbyråerna tar hänsyn till barnens perspektiv i olika avseenden i det löpande arbetet med exploateringsprojekten och ofta i samarbete med Park- och gatubyråerna.

Park- och gatubyråerna har bl a som uppgift att se över park- och gatumarken ur barns synvinkel. I samband med ny bostadsbebyggelse och vid upprustning av befintliga miljöer bevakar byråerna barnens rätt till tillräcklig fria och säkra och trygga utemiljöer.

Vid alla upprustningar/nyanläggningar av parker och andra stadsmiljöer genomförs rutinmässigt samrådsmöte med boende.

Parker och nya lekplatser ska i möjligaste mån vara handikappanpassade och tillgängliga för alla barn.

Vid förändring av parklekar respektive lekplatser samråder byråerna även med representanter för skola, dagis och parklek. Ibland sker även samråd direkt med barn, då oftast skolbarn. Självklart följs de policydokument (t ex parkprogrammet och utemiljöprogrammet) som gäller för lek. Hänsyn tas också till Eu-normer för lekplatser. Exempel på projekt som bedrivs:

- ? Framtagande av ”Lekplats för alla – Program för handikappanpassning av lekplatser i Stockholm stad”.
- ? Byråernas personal utbildas i hur funktionshindrade barns behov kan se ut i olika sammanhang.
- ? Framtagande av skrift för planering av lekplatser för barn med funktionsnedsättning i samarbete med Kommunförbundet.
- ? Skolpolisverksamhet, inventering av skolvägar och stimulans till trafikundervisning med utdelning av kepsar och rittävling för reflexer
- ? Förbättringar av olika trafiksignalers funktion, bl a genom förlängning av gröntiden för dagisgrupper och skolor

Tillgänglighetsprojektet är Stockholms satsning på att förbättra den fysiska miljön för personer med funktionshinder så att de kan bli fullt delaktiga i samhällslivet. Verksamheten berör alla barn och deras miljöer. Exempel på projekt som bedrivs:

- ? Öka tillgängligheten på stadens mark samt i de fastigheter som ägs och förvaltas av staden bl a genom att bygga om övergångsställen och busshållplatser, kontrastmarkera trappor, bygga bort nivåskillnader
- ? Lekplatser och parklekar ska utvärderas med tanke på tillgängligheten och användbarheten för barn och vuxna med funktionshinder. Barn med och utan funktionshinder kommer att ha en stor del i utvärderingen.
- ? Guider till tillgänglig kultur, idrottsanläggningar och entréer har tagits fram. Guiderna finns tillgängliga på nätet.
- ? Den information som Tillgänglighetsprojektet tar fram läses in och tas fram på lättläst svenska.

Hammarby Sjöstadsprojektet testar gränser och arbetar mycket med nya koncept. Så också vad gäller de boendes livsmiljö. Exempel på projekt som bedrivs:

- ? En genomgång av de boendes livsmiljö har genomförts. Alla grupperns livsmiljö ska omfattas såsom barn, unga, äldre, funktionshindrade. En undersökning avseende de boendes uppfattning om parker och offentliga rum har även genomförts, vilken bl a innefattar barns möjligheter till utevistelse, skolvägar och barns säkerhet i det offentliga rummet.

Avdelningen för strategisk trafikplanering

Avdelningens uppgift är att effektivisera och utveckla det befintliga trafiksystemet, men också att planera inför framtida krav. I åtagandet ingår också att arbeta med trafiksäkerhet med huvudsaklig inriktning på förebyggande åtgärder, samt med miljöfrågor för att minska skadeverkningsarna från biltrafiken. En del av detta åtagande är att planera för barns säkerhet, utbilda och informera om trafiken. Detta görs bl a i samarbete med olika skolor. Exempel på projekt som bedrivs:

- ? Vår trafikpedagog stödjer lärarna med trafikutbildning i skolan. Arbetet pågår med att ta fram en pedagogisk trafikwebb för lärare.
- ? Säkra skolvägar: ett arbete har påbörjats med att ta fram en digital kartdatabas över alla skolvägar i staden. Ett projekt pågår "Säker och lekvänlig skolväg" i samarbete med skolor och stadsdelsförvaltningar, för att utveckla metoder för inventering och för att säkra skolvägar både fysiskt och användarmässigt.
- ? Säker närmiljö för barn, 30-zoner: Ett förslag till trafiksäkerhetsprogram har tagits fram. En rad åtgärder för att förbättra barns säkerhet föreslås, bl a införande av 30-zoner i bostadsområden. Gatu- och fastighetsnämnden beslutade den 18 maj 2004 att översända förslaget på remiss till stadens samtliga Stadsdels förvaltningar.
- ? Barns inflytande: I projektet Säker huvudgata, Hornsgatan, samlas barnens synpunkter på trafikmiljön in. Vi frågar bl a om deras möjligheter att röra sig i sin närmiljö, hur de upplever säkerheten och miljön. Resultatet kommer att förankras med barnen under hösten.

Parkeringsavdelningen

Avdelningen svarar för parkeringsövervakning, parkeringsanläggningar på gatumark, fordonsflyttning, eskort av specialtransporter samt beslut om färd och parkeringsdispenser. För att säkra barns trafikmiljöer samarbetar avdelningen bl a med skola och polis. Exempel på projekt som bedrivs:

- ? Skolstartskampanj: I samarbetet med olika myndigheter kommer parkeringsavdelningen delta i en kampanj där avdelningen tillser att på- och avstigningszonerna är tillgängliga och används på avsett sätt.
- ? I en gemensam kampanj med polisen kommer bilister att övervakas och informeras bl a vid övergångsställen där en stor andel barn passerar.

Fastighetsförvaltningen

Affärsområde Barnstugor förvaltar fastigheter där barn vistas. Framför allt är det förskolor men även särskolor, hem för autistiska /andra handikappade barn, fritidshem och parklekar. Affärsområdet arbetar med barns säkerhet, både inne och ute. Utbildning gällande barns säkerhet sker periodvis av all personal som besöker våra hyresgäster. Exempel på projekt som bedrivs:

- ? Trygghet och säkerhet: Vi och våra entreprenörer uppvisar legitimation och av kläder framgår företagsnamn. Entreprenörer informeras skriftligt beträffande barns säkerhet vid arbeten i våra fastigheter.
- ? Säker utomhusmiljö: Säkerhetsbesiktning och funktionsbesiktning av lekutrustning sker vartannat år.
- ? Säker och god inomhusmiljö: Den obligatoriska ventilationskontrollen (OVK) sker enligt tidplan. Periodisk elbesiktning utförs vart tredje år. Inventering av jordfelsbrytare har påbörjats.

- ? Tillgänglighet: I samband med om- och nybyggnation tillgodoses tillgängligheten bl a genom beaktande av krav enligt Boverkets Byggregler och kontorets program.

Kontorets synpunkter och förslag

Denna redovisning ger en bild av Gatu- och fastighetskontorets arbete med FNs barnkonvention. Inom kontoret pågår ett omfattande arbete som är implementerat i kontorets löpande verksamhet.

Kontoret har formulerat enhetsspecifika åtaganden som finns redovisade i verksamhetsprogram 2004 och kontoret avser att formulera ytterligare enhetsspecifika åtaganden inför verksamhetsprogram 2005.

Gatu- och fastighetskontoret föreslår att Gatu- och fastighetsnämnden godkänner kontorets redovisning av pågående arbete med FNs barnkonvention.

SLUT